

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

**ODENSE KGL.
PRIVILEGEREDE BORGERLIGE
SKYTTELAUG**

**SUPPLEMENT
TIL DET I 1904 UDGIVNE
FESTSKRIFT**

SUPPLEMENT
til
det i Aaret 1904 udgivne Festskrift om

**ODENSE KGL.
PRIVILEGEREDE BORGERLIGE
SKYTTELAUG**

Udarbejdet i Aaret 1944 af afg. Oldermænd Justitsraad
J. C. Madsen og udsendt i Aaret
1947 af det da fungerende Oldermandskab

Ældste Oldermænd

Købmand LAURITZ WINTHER
Ingeniør JØRGEN CHRISTENSEN

Yngste Oldermænd

Møllejer HANS PETERSEN
(indtraadt i Stedet for afdøde Speditør Carl Hansen)
Guldsmed HØLGER CHRISTOPHERSEN

Markører

Købmand SOPHUS KANN
Murermester NIELS NØRREGAARD

Odense 1947

FIENS STIFTSBOUTRYKKERI

INDHOLD

	Side
Præses	7
Æresgæsterne	II
Laugets Økonomi	12
Laugsfesterne i de 40 Aar	19
Oldermandskabet	27
Oldermandskabets Virksomhed	31
Laugsdigteren	39
Kommandøren for Tropperne	40
Laugstjener og Laugsskriver	42
Fanebæreren	43
Skyttelaugets Vært	44

I Anledning af, at der nu er forløbet 40 Aar, siden Lauget fejrede sin mindeværdige og smukke 200 Aars Jubilæumsfest, har Oldermandskabet anset det for betimeligt at udfærdige en Beretning om den forløbne 40 Aars Periode, der for hele den nulevende Slægt rummer saa mange Minder, ogsaa om betydningsfulde og alvorstunge Begivenheder, og som ogsaa — de stærke Traditioner til Trods — minder om ikke uvigtige Ændringer indenfor Laugets indre Liv og Virksomhed.

De mest betydningsfulde af saadanne Ændringer, der her skal omtales, angaar „Præses“ og Laugets Økonomi.

PRÆSES

I en lang Aarrække var Borgmesteren, 5: den af Kongen udnævnte øverste Styrer af Kommunens Anliggender, Laugets selvskrevne Præses; denne Ordning blev opretholdt indtil Aar 1919, da Byens sidst udnævnte kongelige Borgmester fratraadte Ledelsen af Kommunens Anliggender, der blev overtaget af en af Byraadet blandt dets egne Medlemmer valgt Borgmester, til hvem man fandt det rimeligt ogsaa at overdrage Hvervet som Præses.

Da de i Festskriftet af 1904 nævnte og dengang endnu levende 3 kongelige Embedsmænd, der havde beklædt Stillingen som Præses, alle er afgaaet ved Døden, anføres her nogle korte supplerende Oplysninger:

Konferentsraad *J. G. C. F. Koch* deltog med Liv og Lyst i Jubilæumsfesten 1904, hilset og hyldet af de trofaste Skyttebrødre, og han bevarede til det sidste sin Kærlighed til det gamle Laug, der paa hans 80-aarige Fødselsdag den 11. Juni 1907 hædrede ham med en hjertelig Hilsen, og da man under Skyttelaugsfesten i 1909 hyldede den gamle Præses ved en telegrafisk Hilsen, modtog man fra Konferentsraaden følgende Svar:

„Jeg beder Odense kgl. privilegerede borgerlige Skyttelaug gennem dets elskværdige Præses og berømmelige Oldermændskab at modtage min hjerteligste Tak for den venlige Hilsen „med den ældgamle Skyttelaugstouche“. — Den vækker gamle og lyse Minder hos Skyttelaugets altid hengivne

G. Koch.“

Den gamle Præses døde Kristi Himmelfartsdag den 21. Maj 1914, og Oldermændskabet hædrede hans Minde ved at afbryde den traditionelle Sammenkomst og Inspektion, og hans Minde vil fremdeles bevares blandt os i taknemlig Erindring, ogsaa formedelst den skønne Laugsfane, som han paa sin 68-aarige Fødselsdag den 11. Juni 1895 skænkede vort gamle Laug.

Borgmester *J. F. Simony* opnaaede, saaledes som nævnt i Festskriftet pag. 114, kun een Gang at præsidere ved Skyttelaugets Fest; men i Aaret 1908 vendte han tilbage til Odense som Stiftamtmand i Fyens Stift, og ved Skyttelaugets i Aaret 1909 fik Stiftamtmand, Kammerherre *Simony* Bevis for, hvor afholdt han var iblandt den gamle Bys Borgerskab. — Ogsaa ved Skyttelaugsfesterne i 1913 og 1919 mødtes Kammerherre *Simony* med Skyttebrødrene, i hvis Kreds han bestandig følte sig hjemme; ved den sidstnævnte Fest — det sidste Skyttelaug, hvori Kammerherren deltog — holdt han en overmaade smukt motiveret Tale for Odense By, hvor han befandt sig saa vel,

at han med en Omskrivning af Kong Frederik den III's Ord udtalte: „Jeg vil leve og dø her i min Rede.“

Kammerherren døde den 7. Juli 1920.

Laugets næste Præses — den 20. i Rækken — var Borgmester, senere Konferentsraad *L. N. M. Dithmer*, der præsiderede ved Laugsfesterne i 1901, 1904, 1906 og 1909.

Konferentsraad *Dithmer* havde mange Venner i Odense fra sin Auditørtid, og han viste sig straks at være en Præses efter Skyttebrødrenes Hjærte; vennsæl og fornøjelig og dertil en straalende oratorisk Begavelse forstod han saa ypperligt at slaa den rette Tone an, saa at han vandt alles Hjærter; han bidrog paa fremragende Vis til at skabe og bevare Festens rette og egenartede Stemning, og særligt bør nævnes hans store Andel i, at Jubilæumsfesten i 1904 fik et saa smukt Forløb.

Det var da ogsaa højst ugerne, at Skyttebrødrene saa den afholdte Præses forlade os allerede i Aaret 1910, og det var med dyb Vemod, at hans mange Venner og Beundrere i Odense modtog Budskabet om hans Død den 26. Oktober 1922.

Ved Sammenkomsten Kristi Himmelfartsdag den 10. Maj 1923 mindedes 1. ældste Oldemand vor afholdte tidligere Præses og udtalte: „Den Kærlighed, hvormed den højt ansete og fortræffelige Leder af Laugets berømmelige Fester omfattede vort Laug, vil for bestandig bevare ham en fremragende og hæderfuld Plads, ikke alene i vor, men ogsaa i kommende Oldermænds Erindring.“

Den 4. November 1922 havde Oldermandskabet fra Fru Konferentsraadinde *Dithmer* modtaget følgende Skrivelse:

„Maa det være mig tilladt at frembære for Oldermandskabet for det kgl. privilegerede Skyttelaug min dybtfølte Tak for den store Ære, som blev udvist ved min kære Mand, Konferentsraad

Dithmers Begravelse; — det ærede Skyttelaugs tidligere Præses mindedes altid med Glæde sit fornøjelige Samvær med dette.

Paa Børns og egne Vegne
Elisabeth Dithmer,
 født Thalbitzer.“

Konferentsraad *Dithmers* Efterfølger som Præses, Borgmester *E. H. V. S. Bloch*, opnaaede kun een Gang at lede Laugsfesten, nemlig i Aaret 1913, idet han i Foraaret 1919 fratraadte Ledelsen af Byraadet; Borgmester *Bloch* deltog dog ogsaa senere i Laugets Fester, blandt hvis Deltagere han var meget afholdt; han døde den 10. Maj 1935.

Den første Præses, der overtog Hvervet i sin Egenskab af byraadsvalgt Borgmester, var Etatsraad, Grosserer *I. L. Christensen*, der var i høj Grad scenevant, idet han fungerede som ældste Oldemand i Aaret 1898. — Etatsraad *Christensen* var valgt som Borgmester fra den 1. April 1919 at regne og døde allerede den 30. Juni s. A., saa at han kun opnaaede at fungere som Præses ved Festen i 1919.

Efter Etatsraad *Christensens* Død blev Sagfører *A. P. Henriksen* valgt til Borgmester, hvilket Embede han beklædte indtil han efter eget Ønske fratraadte den 1. April 1925; som gammel interesseret Skyttebroder overtog han med stor Glæde Hvervet som Præses og fungerede 2 Gange, nemlig i Aarene 1921 og 1924.

Han døde den 1. Januar 1939.

Som hans Efterfølger tiltraadte Fabrikant og Købmand *H. Chr. Petersen*, der i 1921 var bleven valgt til Markør, han fungerede som Præses ved Laugsfesterne i Aarene 1926, 1929, 1933 og 1935; han døde den 16. Juli 1944.

Forinden det sidst afholdte Skyttelaug — i 1939 — var For-

retningsfører *I. Vilh. Werner* blevet valgt til Borgmester, men da han af forskellige Grunde ikke ved denne Lejlighed ønskede at overtage Hvervet, formaaede man afgaaet Oldermænd, Gros-serer *Chr. Andersen*, Handelsstandsforeningens Formand, til at fungere som Præses, en Opgave som han med al en rutineret Oldermands Indsigt og Stilighed røgtede paa den smukkeste Maade.

ÆRESGÆSTERNE

Blandt Laugets Æresgæster har man i hele Perioden haft den Ære og Glæde at tælle Fyens Stiftamtmand, der ved deres elskværdige Imødekommenhed havde sikret sig Borgerskabets Hengivenhed, og som ved Laugsfesterne altid følte sig velkomne blandt Skyttebrødrene.

Under den 40-aarige Periode deltog Stiftamtmand, Kammerherre *F. de Jonquières* i Festerne i 1904 og 1906; Stiftamtmand, Kammerherre *J. F. Simony* deltog i Skyttelaugsfesterne i 1909, 1913 og 1919, medens Stiftamtmand *Sv. Neumann* glædede Borgerskabet ved at deltage i Festerne i Aarene 1921, 1924, 1926, 1929, 1933, 1935 og i 1939.

Blandt Æresgæsterne maa ogsaa nævnes Officerer af Byens Garnison, bl. a. Generalerne *Holbøll* og *Arendrup* og Obersterne *Krebs*, *Allerup*, *Friis* og *Kyhl*, og Lauget har meget at sige de skiftende Regimentschefer Tak for; da man saaledes i Aaret 1921 ikke kunde benytte Laugets store Telt til Servering af Frokosten, viste Oberst *O. E. Allerup* Lauget den Velvilje at stille Garnisonens Exercerhus til Raadighed; Obersten gav herved Udtryk for en tidligt vakt Interesse for det gamle Laug, idet han nemlig er Søn af en gammel Oldermænd, Fabrikant *Emanuel Allerup*, der fungerede som ældste Oldermænd i Aaret 1872.

Ved de senere afholdte Skyttelaug er Exercherhuset fremdeles stillet til Raadighed ved Velvilje fra de respektive Regimentschefers Side.

LAUGETS ØKONOMI

Som nævnt har den her omhandlede Periode ogsaa betydet en væsentlig Ændring med Hensyn til Laugets Økonomi, og heldigvis blev det en Ændring, der betød en betydelig Forbedring.

Laugets Indtægter bestod oprindeligt foruden af Skyttebrødrenes Kontingent, 2 à 3 Mark pr. Deltager, endvidere af Skytteløkken, hvoraf Afgiften i Tidens Løb steg fra 30 Rigsdaler til 800 Kr. om Aaret; Skyttebrødrenes Afgift forhøjedes efterhaanden, saaledes at den ved Jubilæet i 1904 androg 6 Kr. foruden „Rekrutpenge“; nu er Kontingentet 16 Kr. pr. Deltager.

Dertil kommer siden 1837 det Benzon-Gersdorffske Legat Nr. 10, der for Aaret 1943 er udbetalt med 231 Kr. 11 Øre. — Legatet er skænket til Skyttelaug af Odense Bys store Legatstifter, Kammerherre *Jens von Benzon*, og det bestyres i Henhold til Fundats af 1. Juni 1837 af Odense Byraad; Legatkapitalen andrager 5.000 Kr., og det hedder om Formålet: at forhøje de sædvanlige Gevinsters Antal og Værdi og at forskaffe Deltagerne eller de uformuende af disse nogen Lettelse i de med Beværtningen forbundne Udgifter.

Endvidere udtaler Giveren Haabet om, at Skyttelaugsdagen „stedse vil blive for min kære Fødeby en sand Borger- og Folkefest, der af mange glade Mennesker vil vorde fejret med anstændig Munterhed og i uforstyrret Enighed“.

For at hædre Mindet om Skyttelaugets Velgører, Byens store og trofaste Søn, bliver ved hvert Skyttelaug 4 à 6 gamle

Borgere — Veteranerne — inviteret til som Laugets Gæster at deltage i Festen, og denne smukke Skik opretholdes som Tradition.

Endvidere ejer Lauget „Skyttebroder, Købmand A. Bjerres Legat“, hvis Kapital andrager 6.000 Kr., og hvis Renter af Legatstifteren er tænkt som et Bidrag til „at Laugets Fest kan afholdes med kortere Mellemrum“; Legatet er iøvrigt skænket i taknemlig Erindring om de fornøjelige Timer, som Laugsfesterne har skabt for ham, og om Heldet, der 6 Gange skaffede ham den Glæde og Ære at bære forskellige Gevinstbaand ind, nemlig ved Festerne i Aarene 1884, 1886, 1889, 1891, 1893 og 1909.

Legatets Fundats findes anført pag. 17.

Til Tider har der blandt Skyttebrødrene været foretaget Indsamling for at muliggøre hyppigere Afholdelse af Laugets Fest, saaledes i 1898, og fra en enkelt interesseret Skyttebroder, Bankdirektør *H. H. Thomsen*, modtog Lauget i Aaret 1920 en kontant Gave paa 1.000 Kr.

Men alt dette slog ikke til; hverken Indsamlinger og Gaver eller det forhøjede Kontingent kunde skabe Balance i Regnskabet, der endog viste stadig større Underskud, fordi Udgifterne voksede med den almindelige Prisstigning, og en Forringelse af det traditionelle Arrangement selvfølgelig maatte betragtes som ganske udelukket, og det var end ikke tilstrækkeligt, at man for at reducere Underskudet som oftest kun afholdt Laugsfesten med 2, ja undertiden 3 Aars Mellemrum.

Et i 1903 — Aaret før Laugets 200 Aars Jubilæum — gjort Forsøg paa ved Fru Fortunas Gunst og en Lotteriseddel at faa Finanserne afstivet blev ikke gentaget.

Underskudet var til Eksempel i Aaret 1898 2,584 Kr. 36 Øre; det voksede ved Jubilæumsfesten i 1904 til 3,725 Kr. 41 Øre og

kulminerede i Aaret 1909 med 5.196 Kr. 59 Øre, skønt der i 2 Aar ikke var afholdt nogen Laugsfest, og i 1913 var Underskudet 5.145 Kr. 02 Øre, uagtet man af forskellige Grunde i 3 Aar ikke havde indkaldt Skyttebrødrene til Fest.

Saa kom der en Lysning i Regnskabet, tildels fordi man paa Grund af Verdenskrigen udsatte Laugsfesten til 1919, og fordi Bankdirektør *H. H. Thomsen* paany hjalp Lauget, denne Gang med et Udbytte „ved en lille Børsforretning“ paa 4.145 Kr. 10 Øre, hvilket bevirkede, at man kunde begynde Regnskabet for Festen i 1919 med noget tidligere saa uhørt som en Kassebeholdning, endog af anseelig Størrelse, idet den androg 2.776 Kr.; men dog sluttede Regnskabet med et Underskud paa 332 Kr.; endnu en Gang, nemlig ved Laugsfesten i 1921, viste Regnskabet Underskud, der androg 1.318 Kr., uagtet man kunde notere en ikke ubetydelig Besparelse; i dette Aar — og iøvrigt ved senere Skyttelaug — afholdtes Festen nemlig kun een Dag, medens Skik og Brug hidtil var, at Skyttebrødrene „Dagen derpaa“, Kl. 4 Eftermiddag, mødtes i Hotel „Postgaarden“s eller Hotel „Sct. Knud“s Have, hvorfra man efter et kammeratligt Samvær med Musik i Spidsen marcherede til Raadhuset, hvor man gjorde sig tilgode med Resterne af Gaarsdagens Overflod og derefter fortsatte Samværet i nogle Timer.

Den ydre Anledning til, at denne Sammenkomst bortfaldt, var, at ingen af de to Hotelhaver mere kunde stilles til Raadighed, og af Hensyn hertil og til Ønsket om at spare de med denne Andendags-Fest forbundne Udgifter er Skikken ikke senere blevet genoptaget.

Men efter 1921 lysnede det helt for Laugets Økonomi, og i Aaret 1924 sluttede man Skyttelaugets Regnskab med et Overskud paa 2.992 Kr.; og siden har Regnskabet bestandig vist

Overskud, ved sidste Skyttelaug i 1939 paa 3.720 Kr.; ogsaa til det med Længsel ventede „næste Skyttelaug“ er man vel rustet, idet Kassebeholdningen pr. Maj 1944 androg 9.141 Kr. 83 Øre.

Denne i høj Grad glædelige Bedring skyldes naturligvis i nogen Grad de lange Mellemlug mellem de afholdte Skyttelaug, men først og fremmest hidrører den forbedrede Økonomi fra det i Aaret 1919 foretagne Salg til Odense Kommune af „Skytteløkken“, de „13 Ager“, som Kong Frederik den IV. under 27. Januar 1721 havde skænket til Skyttelaugets, og som Kommunen nu ønskede at udlægge til Kolonihaver.

Vilkaarene for Handelen fremgaar af den af Odense Byraad under 2. Marts 1920 udstedte saalydende

DEKLARATION

I Anledning af, at Odense Kommune har erholdt Skøde paa den Odense kgl. priv. borgerlige Skyttelaug hidtil tilhørende Ejendom Matr. Nr. 32 af Odense Købstads Jorder i Sct. Knuds Sogn, forpligter Odense Byraad herved Odense Kommune til:

1. at yde Odense kgl. priv. borgerlige Skyttelaug en aarlig Ydelse i 40 Aar — fyrretyve Aar — af 2.500 Kr., skriver to Tusinde fem Hundrede Kroner, aarlig.

Det nævnte Tidsrum af 40 Aar regnes at tage sin Begyndelse den 1. November 1919, og Afgiften betales hvert Aar Dagen før Kristi Himmelfartsdag for det løbende Aar 1. November — 31. Oktober, første Gang Dagen før Kristi Himmelfartsdag 1920.

Udbetalingen finder Sted paa Odense Kæmnerkontor til Skyttelaugets til enhver Tid fungerende første ældste Oldemand.

Saaftremt Skyttelaugets ophører at eksistere inden Udløbet

af de nævnte 40 Aar, nedsættes den aarlige Afgift fra den første derefter følgende 1. November at regne og Tidsperioden ud, med Halvdelen, altsaa til 1.250 Kr. aarlig; Spørgsmaalet om, hvorvidt Skyttelaugget er ophørt, kan kun afgøres ved en af det da fungerende Oldermandskab til Laugets Protokol afgiven Erklæring om, at Lauget maa betragtes som ophørt at eksistere.

2. af den solgte Ejendoms Grund at stille et Areal stort 6×6 m til Raadighed for Skyttelaugets Oldermandskab med Ret for dette til med dets Gæster med flere at samles paa dette Areal hver Kristi Himmelfartsdag; Oldermandskabet er endvidere berettiget til paa Arealet at rejse en Flagstang eller et Mindesmærke eller lignende.

Til Bekræftelse med Byraadets Underskrifter.

Odense Byraad, den 2. Marts 1920.

Underskrifter.

Den i Deklarationen nævnte Festplads blev senere udlagt med et noget større Areal, og her mødes Oldermandskabet og dets Gæster hver Kristi Himmelfartsdag med Havekoloniens Lejere til et lille fornøjeligt Samvær, idet man derved markerer Dagens traditionelle „Inspektion af Skytteløkken“.

Paa Pladsen, der er smukt beplantet ved Foranstaltning af Oldermandskabet, er anbragt en af afdøde Oldermænd, Konsul *Jens Skyum*, skænket dekorativ Flagstang samt endvidere et stort rundt Bord, hvis Plade bestaar af en Møllesten, skænket af afgaaet Oldermænd, Møller *Hans Petersen*.

Om Anvendelsen af det Beløb, som i Henhold til Byraadets Deklaration af 2. Marts 1920 hvert Aar af Odense Kommune indbetales i Laugets Kasse, indeholder Laugsprotokollen følgende Bestemmelser:

„Af det Beløb paa 2.500 Kr., der i et Tidsrum paa 40 Aar hver Kristi Himmelfartsdag af Kommunens Kasse udbetales til Lauget, maa der hvert Aar kun anvendes 2.000 Kr. til Laugets Administration, medens de 500 Kr. hvert Aar skal henlægges til en urørlig Fond, hvis Renter efter Forløbet af de 40 Aar — men ikke tidligere og kun Renterne — skal anvendes til Erstatning for den aarlige Ydelse fra Kommunens Kasse, der da vil bortfalde.

Denne Bestemmelse, der var en Forudsætning og et bestemt vedtaget Vilkaar for Skytteløkkens Afhændelse og saaledes Led i Laugets ubrydelige Grundlov, forelægges enhver ny tiltrædende Markør, der ved sin Underskrift i Protokollen maa forpligte sig til ikke alene for sit eget Vedkommende nøje at efterleve Bestemmelsen, men ogsaa til at indskærpe den til Efterlevelse, naar han til sin Tid skal deltage i det ærefulde og ansvarsfulde Hverv at knytte nye Led til det kære, gamle Skyttelaugs Ledelse.“

Fundatsen for det af Købmand *Andreas Bjerre*, der døde den 1. September 1920, oprettede Legat er saalydende:

„I Henhold til Bestemmelse i afdøde Købmand af Odense *Andreas Bjerrers* Testamente opretter underskrevne Justitsraad *J. C. Madsen* af Odense som Executor testamenti i Købmand *Bjerrers* Dødsbo herved følgende

FUNDATS

for

Skyttebroder, Købmand A. Bjerrers Legat
til Odense kongelig privilegerede borgerlige Skyttelaug.

I.

Legatets Navn er som ovenanført, og dets Kapital andrager 6.000 Kr., der skal anbringes i Overensstemmelse med de for

Umyndiges Midler til enhver Tid gældende Regler og ingen-
sinde maa forringes.

2.

Legatet bestyres af Skyttelaugets Oldermandskab, der i Overensstemmelse med Testators Villie skal anvende Legatets Indtægt, „saaledes at Renten af det bidrager til, at Laugets Fest kan afholdes med kortere Mellemlum end hidtil“.

Særligt Regnskab for Legatet aflægges ikke, idet dets hele Renteindtægt indgaar i Skyttelaugets Regnskab, der revideres og decideres af Laugets Præses, som forsyner Legatets Aktiver med Prohibitivpaategning.

3.

Legatets Renteindtægt indgaar som nævnt med sit fulde Beløb i Skyttelaugets Kasse.

Odense, den 11. Januar 1921.

J. C. Madsen.“

Fundatsen er ikke forsynet med allerhøjeste Stadfæstelse, idet Indenrigsministeriet paa derom fremsendt Andragende har udtalt, at Skyttelauget savner et i saa Henseende fornødent Formaale.

I Anledning af Hs. Majestæt Kongens — Laugets høje Prorektors — 70 Aars Fødselsdag den 26. September 1940 vedtog Oldermandskabet af Laugets Midler at anvende 250 Kr. som Bidrag til en Folkegave til Hs. Majestæt.

Omend den her omtalte Periode som anført viser forskellige Ændringer indenfor Laugets indre Liv og Virksomhed, er der dog noget, som hverken Tid eller andre Forhold har kunnet eller vil kunne ændre, og det er den ejendommelige Stemning, der præger Laugets Fester, Samværet mellem Deltagerne og blandt Oldermandskabets Medlemmer, men det

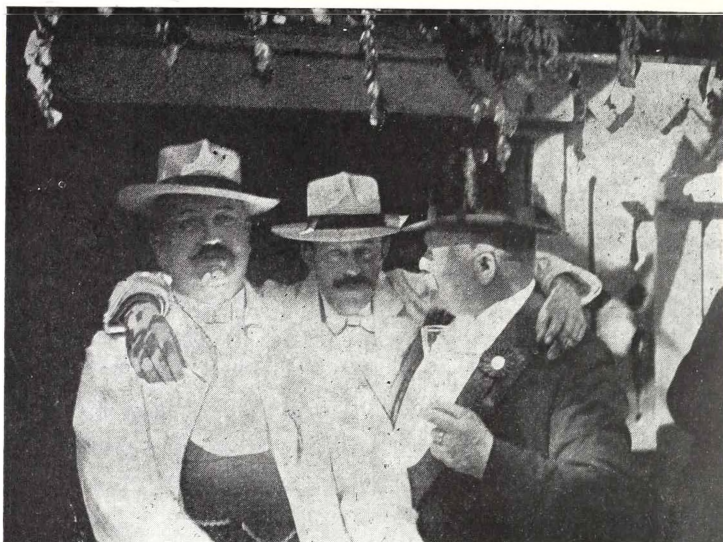
er noget, der naturligvis maa opleves, noget der absolut ikke kan tilegnes ad anden Vej, men dog vil det formentlig være af Interesse her at anføre en kortfattet Beretning om

LAUGSFESTERNE I DE 40 AAR

Laugets Protokol indeholder som Regel ret udførlige Beretninger om de afholdte Skyttelaugsfester i det nævnte Tidsrum, og i særlig Grad gælder dette naturligvis om Periodens to mest berømmelige Skyttelaug, nemlig Jubilæumsfesterne i 1904 og 1929, der her særligt bør omtales:

De to ældste Oldermænd havde overbragt Indbydelse til Hs. Majestæt Kongen, *Christian d. IX*, om at bære Jubilæumsfesten i 1904 med sin Nærværelse, men da Hs. Majestæt maatte beklage ikke at se sig i Stand til at deltage i Skyttelaugets Jubilæumsfest, og da heller ikke Hs. kongelige Højhed Kronprinsen -- senere Kong *Frederik den VIII* -- kunde efterkomme Oldermandskabets Indbydelse, rettede man Henvendelse til Hs. kongelige Højhed Prins *Christian* -- vor nuværende Konge -- med en lignende Indbydelse, og paa Skiverejsningsdagen, Søndagen efter Pinse, modtog Oldermandskabet telefonisk Meddelelse om, at Hs. kongelige Højhed havde lovet at modtage Indbydelsen og at deltage i Festen, ledsaget af Hofchef, Kammerherre *F. Rothe* og Adjudant, senere Kammerherre, Generalmajor *H. F. Castenschiold*.

Den høje Gæst ankom til Odense paa Festdagen den 31. Maj 1904 Kl. 12,45 og blev paa Banegaarden modtaget af Præsæs, Borgmester *Dithmer*, og det samlede Oldermandskab; der kørtes straks til Festpladsen, hvor Skyttebrødrene havde taget Opstilling og hilste den kongelige Gæst med kraftige Hurraaab og Skyttelaugshymnen.

Besøg i Grotten Skyttelaugsdagen 1904

(Fra venstre Markørerne Harry Dessau og A. Th. Møller samt 1. yngste Oldemand H. S. Christophersen)

Man gik straks til Frokostbordet, der var anrettet i det store Telt paa Festpladsen, og hvor der var dækket til 420 Deltagere.

Her talte Præses, Borgmester *Dithmer*, i smukke og hjærtelige Ord for Hs. Majestæt *Kongen*; for denne Tale takkede Prinsen, idet han bragte Hilsen saavel fra Hs. Majestæt som fra Hs. kongelige Højhed Kronprinsen, og idet han udtalte, at han glædede sig til ved Hjemkomsten til København at kunne meddele Kongen, hvorledes den smukke Skaaltale var bleven motiveret, og med hvilken Begejstring den havde fundet Tilslutning blandt Skyttebrødrene.

Efter Stiftamtmand *de Jonquières'* Tale for Prinsen, takkede Hs. kongelige Højhed paany og udbragte en Skaal for Skyttelaugget.

Derefter fulgte Talerne i den traditionelle Orden, og efter Bordet fortsattes Skydningen til Kl. 7; Hs. kongelige Højhed afgav Skud paa baade egne Vegne og for sin Gemalinde.

I Eftermiddagens Løb aflagde Prins *Christian* bl. a. Besøg ved Odense Havn, hvor de store snart afsluttede Udvidelsesarbejder blev taget i Øjesyn.

Kl. 7,30 var Skyttebrødrene opstillet til Indmarch, der foregik med den kongelige Gæst i Spidsen, ledsaget af Præses og Stiftamtmanden.

Det var et festligt Indtog, overalt lød begejstret Jubel, og en overvældende Blomsterregn hilste den feststemte Skare, der var saa talrig, at Raadhussalen ikke formaaede at rumme hele Selskabet, hvoraf en Del maatte placeres i et tilstødende Lokale.

Efter Stiftamtmandens Tale for Hs. Majestæt Kongen, til hvem en telegrafisk Hilsen blev afsendt, og efter Afsyngelsen af en til Prins *Christian* i Dagens Anledning skreven Sang, talte Præses for den kongelige Gæst, der bragte Borgmesteren en hjærtelig Tak for de smukke Ord, en Tak til Digteren og en Tak til Skyttelaugget for Modtagelsen, saavel som for den smukke Oplevelse, som Dagen havde været.

Hs. kongelige Højhed udtalte, at Dagen havde overtruffet alle Forventninger, og med Henblik paa de store Havne- og Kanalarbejder udtalte Prinsen nogle smukke Ord om Fremgang og Velsignelse for Odense By og sluttede med et Leve for Skyttelaugget; Talen hilstes med begejstrede Hurraraab og stærke Haandklap.

Kl. 11 forlod Hs. kongelige Højhed med Følge Festsalen for at begive sig til Banegaarden.

I Anledning af Jubilæet havde Oldermandskabet indstiftet et Emblem, bestaaende af en paa en grøn Roset festet rund Sølvplade med de kongelige Navnetræk F IV — C IX om-

kranset af Ordene „Det kongelig privilegerede borgerlige Skyttelaug i Odense“; Emblemet uddeles til Præses og til afgaaede Oldermænd og bæres af disse ved Laugets Fester og Sammenkomster; ogsaa Hs. kongelige Højhed Prins *Christian* behagede at modtage et Eksempplar af Emblemet til Minde om den fornøjelige Skyttelaugsfest.

Efter at Prinsen med Følge havde forladt Festen, blev denne endnu fortsat et Par Timer med kammeratligt Samvær mellem de glade Skyttebrødre, der derefter begav sig til Hjemmene for at hvile ud, til man paany skulde mødes i Hotel Sct. Knuds Have næste Eftermiddag.

I Dagens Anledning var Skydepladsen med Omgivelser samt det store Telt festligt smykket med Flag og Grønt, og ved Indgangen til Festpladsen var der rejst en meget smuk Æresport.

Ogsaa Skyttelaugets 225 Aars Jubilæum blev fejret paa overmaade festlig Vis; da Jubilæumsdagen nærmede sig, vedtog Oldermandskabet at søge Audiens for at anmode Hs. Majestæt Kongen om at deltage i den Jubilæumsfest, som man paa-tænkte at afholde den 28. Maj 1929; Audiensen fandt Sted den 15. April 1929, og Hs. Majestæt lovede at deltage i Festen.

Da 1. ældste Oldemand, Fabrikant *H. Chr. Petersen*, i sin Egenskab af Borgmester skulde fungere som Laugets Præses, overtog hans Fader i Lauget, Grosserer, Konsul *Jens Skyum*, Hvervet som 1. ældste Oldemand.

Festdagen oprandt med straalende Solskin, og i stort Antal strømmede de glade Skyttebrødre i den tidlige Morgenstund til Raadhuset for at indtage Morgenkaffen forinden Udmarchen til Skydepladsen, og Dagen igennem sendte Solen sine lueforgylde Straaler ned over Festpladsen og de feststemte Skarer, ligesom for at indvie den skønne Majdag til Forherligelse af Odinsbyens mest uforlignelige Fest; efter Ankomsten til

Skydepladsen tog Skydningen straks sin Begyndelse og foregik under sædvanligt fornøjeligt og festligt Samvær, og Feststemningen kulminerede, da Skyttebrødrene Kl. 12,30 blev kaldt til Samling for at modtage Festens høje Gæst, Skyttelaugets Protektor, Hs. Majestæt Kong *Christian den X.*

Hs. Majestæt kom kørende i Automobil fra Middelfart, hvortil Rejsen var foretaget med Kongedamperen „Dannebrog“.

Ved Indgangen til Festpladsen blev Kongen modtaget af det samlede Oldermandskab, hvorefter Hs. Majestæt hilsende passerede Fronten af de paa to Geledder opstillede Skyttebrødre; det blev med stor Glæde og Tilfredshed bemærket, at Kongen bar det for afgaaede Oldermænd indstiftede Hæderstegn, der blev Hs. Majestæt overrakt ved Jubilæumsfesten i Aaret 1904.

Med Hs. Majestæt i Spidsen marcherede man nu til Garnisonens Exerцерhus, hvor Frokosten blev indtaget, og hvor Feststemningen var fortrinlig.

Efter at Præsæs havde budt „Velkommen“, afsang man en i Dagens Anledning skreven Sang for Kongen, og efter Borgmesterens smukke Tale for Hs. Majestæt istemtes først Kongesangen og derefter den gamle Skyttelaugshymne, hvorefter Kongen svarede med en med stor Begejstring modtagen Tale for Odense og det gamle Laug.

Hs. Majestæt udtalte:

„Jeg takker Borgmesteren og Oldermandskabet for den smukke Velkomst, og fordi De vilde se mig her idag. Jeg takker ogsaa for den smukke Sang — rettet til mig. Den gik mig til Hjertet.

Jeg bringer Dem en Tak fra Dronningen for den smukke Modtagelse, De altid giver os her i Odense. — For 25 Aar siden mødte jeg paa min Bedstefaders Vegne for første Gang i Odense; den Gang tænkte jeg ikke saa langt ud i Fremtiden

som til dette Øjeblik, men jeg synes nu — som den Gang — at det er godt, at Odense har bevaret sine smukke, gamle Traditioner. — En Ting, der gaar i Arv fra Far til Søn, fra Slægt til Slægt, bygger Samfølelsen op mellem Borgerne, udligner Forholdet og hjælper til Sammenhold.

De Mænd, der i 1704 oprettede dette Selskab, vidste hvad de gjorde, og de havde en heldig Haand. Odense er i mange Henseender en Foregangsby; den har fostret Tietgen og Andersens, og i vor nyeste Tid har den fundet Vej ud til Havet. Det er en kraftig By, en smuk By, og jeg ønsker Odense Fremgang og en lykkelig Fremtid til Gavn for vort Land.

Den Melodi, vi sang paa, den kender jeg godt, — den lærte jeg at kende første Gang, jeg var herovre.

Jeg skal aldrig glemme Borgernes Venlighed imod mig — ikke mindst i den Tid, jeg havde den Ære at lede den fynske Brigade.

Jeg drikker for det evigt unge, lyse, glade Skyttelaug.“

Skyttelaugshymnen og bragende Bifald lød efter denne Tale.

Fungerende 1. ældste Oldermænd talte nu for Æresgæsterne, Stiftamtmanden, Biskop *Rud*, Oberst *O. Friis*, fhv. Præs, Borgmester *V. Bloch* og Politimesteren m. fl., hvorefter Stiftamtmand *Neumann* talte i anerkendende Ord om Odense, som Hds. Majestæt Dronningen havde karakteriseret som en hyggelig By, og som vi alle kender som en driftig og en smuk By, Byen med den lave Skatteprocent og med det glade Skyttelaug.

2. ældste Oldermænd talte nu for Præs, hvorefter den ældste af de afgaaede Oldermænd, Redaktør *M. Dreyer*, talte for Oldermandskabet, idet han dvælede ved de rige straalende Minder og omtalte Skyttelaugets som en herlig Institution, der kun er af det gode, og som skaber Venskab for Livet. Han lykønskede Oldermandskabet, idet han paapegede det store

Ansvar, der paahviler dem, der skal føre Skyttelaugets frem under Bevarelsen af de gode Traditioner.

Præsens beklagede, at vi i Dag ikke havde Fornøjelsen at se Dronningen iblandt os, og udtalte, at vi gerne vilde mindes Hds. Majestæt, hvorefter Kongen straks tog Ordet og udtalte:

„Tak for de smukke Ord! Hjemmet er Hovedsagen for os alle; det er der, Kvinden befrier os for vore Sorger og Bekymringer; dette er vi fælles om, og jeg vil gengælde Deres Venlighed ved at mindes Deres Fruer, der maaske er Dronninger i Deres Hjem. — En Skaal for Kvinden, der bærer Fremtiden.“

Mægtigt Bifald, Hurraer og „Sparsomt i Norden“.

Sluttelig talte afgaaet Oldermænd, Justitsraad *J. C. Madsen*, for Skyttebrødrene som de allermest uundværlige ved Skyttelaugets Fest.

Under Frokosten erklærede Hs. Majestæt at ville skænke en Sølvplade til Skyttelaugets Fanestang, en Meddelelse, der blev hilst med stor Jubel og Taknemlighed.

Efter at Præsens havde budt „Velbekomme“, begav man sig fra Exercherhuset til Skydepladsen — efter Hs. Majestæts Ønske med Musik i Spidsen; Kongen afgav 4 Skud til Skiven, alle med et særdeles fint Resultat.

Der blev derefter aflagt Besøg i „Grotten“, hvor den høje Gæst underholdt sig paa det mest livlige og fornøjelige med Markørerne og andre tilstedeværende, og Kl. ca. 3 tog Hs. Majestæt Afsked for at vende tilbage til „Dannebrog“, ledsaget af sit Følge og af Stiftamtmand *Neumann*.

Skydningen blev nu fortsat, helt indtil Kl. 7, og da Prikkerne var opmaalt og bedømt, Gevinsttagerne proklameret og næste Aars Markører var udnævnt, stillede man op til Indmarchen, der foregik i ligesaa festligt Humør, som Udmarchen om Morgen, men Tilskuerskaren talte nu Tusinder og atter Tusinder,

hvis Hyldest og glade Hilsener i Forbindelse med en overvældende og pragtfuld Blomsterregn fra Vinduerne paa hele Strøget i høj Grad forøgede Feststemningen, og de med Flag,

Jubilæumsskyttelaug et i 1929
(Afg. Oldermænd J. C. Madsen og H. S. Christophersen)

Blomster og Grønt smykkede Gader dannede et uforligneligt og straalende Relief om Festtoget og de glade Skyttebrødre.

Paa Raadhuset formede Samværet sig paa det mest festlige; Taler og Sang vekslede i Overensstemmelse med det traditionelle Ritual, og Feststemningen kulminerede, da Stiftamtmand *Neumann* bragte en Hilsen fra Hs. Majestæt Kongen og meddelte, at Præsæs, Borgmester *H. Chr. Petersen*, Ridder af Dannebrog, var blevet dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, og at fungerende

1. ældste Oldermænd Konsul, Grosserer *Jens Skyum* og 2. ældste Oldermænd, Tandlæge *A. J. Flindt-Larsen*, var bleven udnævnt til Riddere af Dannebrog. Kl. 10 sluttede Festmaaltidet, hvorefter Skyttebrødrene med Musik i Spidsen begav sig paa den traditionelle Rundtur i Byen. Da Skytterne var kommet tilbage fra denne Udflugt, foregik Uddelingen af Gevinsterne; Samværet fortsattes derefter til Kl. 2, da man sluttede af med en

OLDERMANDSKABET

Frokost for 98 brave Skyttebrødre, der efter Skik og Brug fulgte de 2 ældste Oldermænd til deres Hjem.

De øvrige Laugfester i Perioden forløb paa traditionsmæssig Maade og samlede bestandig en stor og begejstret Skare Deltagere og Tilskuere, saa at det Gang paa Gang kunde fastslaas, at Skyttelaugets fremdeles er Borgerskabets Fest, saaledes som det „uden Sammenligning har været det i Aarhundreder“, men det maa jo beklageligvis indrømmes, at der ofte var et langt Ophold imellem Festerne, noget der hyppigst skyldtes økonomiske Forhold, men hvor dog ogsaa andre Hensyn spillede ind, saaledes navnlig de to Verdenskrige, der medførte de længste Pauser. Krigen i 1914—18 saaledes en Pause paa ikke mindre end 5 Aar, medens Krigen 1939 efter alt at dømme vil bevirke en endnu længere Udsættelse. Dette Forhold har ganske vist muliggjort en Afstivning af Kassebeholdningen, men Skyttebrødrene har, navnlig under Krigene, alt for længe maattet savne det kære Skyttelaug, og for Oldermandskabet har Udsættelsen medført en urimelig Forlængelse af Funktionstiden; medens denne oprindeligt regnedes til 3 Aar, foruden 3 Aars Funktion i „Fædrene“s Rækker — Perioder, hvis Længde dog var bleven fordoblet ved den næsten traditionelle Skik kun at holde Skyttelaug hvert andet Aar — har de ovennævnte Forhold naturligvis bevirket betydelige Forlængelser, saa at Rekorden i Aar, 1944, endog er naaet 31 Aar.

Det vil nu være paa sin Plads at anføre nogle Oplysninger om Skyttelaugets ledende Mænd, Oldermandskabet, om deres Virksomhed og om deres Hjælpere; først selve

OLDERMANDSKABET

Af Medlemmerne af det i Jubilæumsaaret 1904 fungerende Oldermandskab havde Vinhandler *A.Th. Møller*, der fungerede

som Markør, i Aaret 1905 forladt Byen for at flytte til København; i hans Sted fungerede Konsul, Direktør *C. Bjerre* som Markør sammen med den i 1904 valgte Markør, Handelsgartner *N. P. E. Rasmussen*, hvis oprindelige Makker, Grosserer *V. Gædecken*, blev yngste Oldermænd sammen med Konsul, Fabrikant *Harry Dessau*, der fungerede som „1. yngste“.

Fra og med Aaret 1904 er der valgt ialt 25 nye Markører, hvoraf endnu 15 — deraf det fungerende Oldermænds 6 Medlemmer — er i Live, altsaa 9 som afgaaede Oldermænd; men desuden lever endnu een afgaaet Oldermænd, nemlig den eneste tilbageværende af det berømmelige Oldermændskab fra Jubilæumsaaret 1904, Guldsmed *H. S. Christophersen*, der i Aaret 1898 blev valgt til Markør, og som er Nestor baade af Alder og Anciennitet; han fylder den 31. December 1944 80 Aar og deltager bestandig med Liv og Lyst i Laugets Fester; særligt vil han mindes som Komponist af den Jubilæums-march, til hvis Toner man om Morgenen paa Jubilæumsdagen i 1904 marcherede fra Albani Torv til Festpladsen. Han er Fader til den nuværende anden yngste Oldermænd, Guldsmed *Holger Christophersen*.

Den næste i Alder og Anciennitet er Handelsgartner *N. P. E. Rasmussen*, der paa Grund af Svagelighed ikke mere deltager i Laugets Fester; endvidere Grosserer *Chr. Andersen*, der i Aaret 1939 fungerede som Laugets fortræffelige Præsæs.

Dernæst følger: Justitsraad *J. C. Madsen* og Landstingsmand, fhv. Minister *J. P. Stensballe*, der fungerer som „Fædre“ til Laugets nuværende to ældste Oldermænd, fordi disses oprindelige „Fædre“, Redaktør *Jørgen Chr. Dreyer* og Fabrikant *Knud Svendsen* begge er døde.

Endvidere Civilingeniør *G. B. Mengel*, Tandlæge *A. J. Flindt-Larsen*, Møllejejer *Hans Petersen*, Bankdirektør *Georg Jacobsen*

og Bryggeridirektør *J. A. Marstrand-Svendsen*, af hvilke de tre sidstnævnte endnu fungerer som „Fædre“.

Her gives iøvrigt kun en Fortegnelse over de Aar, i hvilke Skyttelaugsfesten blev afholdt, med Tilføjelse af Navnene paa de to ældste Oldermænd ved de forskellige Fester, suppleret med Oplysning om Forskydninger i Oldermandskabets Sammensætning og i enkelte Tilfælde om den specielle Aarsag til Festens Aflysning.

I Aaret 1906 var Købmand *Vilh. Nielsen* og Guldsmed *H. S. Christophersen* ældste Oldermænd.

I Aaret 1909 var Konsul *Harry Dessau* og Konsul *V. Gædecken* ældste Oldermænd.

I Aaret 1913 var Handelsgartner *N. P. E. Rasmussen* og Købmand *Marius Jensen* ældste Oldermænd, idet Konsul *C. Bjerre* var afgaaet ved Døden, og hans „Fader“ i Lauget, Købmand *Marius Jensen* — I. ældste Oldermænd i Aaret 1904 — derfor fungerede for ham.

I Aaret 1912 holdtes intet Skyttelaug paa Grund af Kong Frederik den VIII's Død i Maj Maaned s. A., og paa Grund af Verdenskrigen afholdtes næste Skyttelaug først i Aaret 1919, hvor Grosserer *Chr. Andersen* og Fabrikant *Th. B. Thrige* var ældste Oldermænd.

I Aaret 1921 var Grosserer *Jens Skyum* og Konsul *V. Gædecken* ældste Oldermænd, idet Jernstøber *Ludvig Rasmussen*, der i Aaret 1909 sammen med Grosserer *Jens Skyum* var valgt til Markør, var afgaaet ved Døden i Aaret 1920, hvorfor hans „Fader“, Grosserer *V. Gædecken* maatte træde i hans Sted.

I Aaret 1924 var Justitsraad *J. C. Madsen* og Driftsbestyrer *J. P. Stensballe* ældste Oldermænd.

I Aaret 1926 var Konsul, cand. pharm. *P. A. Kruuse* og Civilingeniør *G. B. Mengel* ældste Oldermænd.

OLDERMANDSKABET

Skyttelaugsdagen 1939

De nye Markørers Ankomst til Festpladsen (Markørerne, Sophus Kann og N. Nørregaard, ses i Baggrunden i Billedets Midte).

I Aaret 1929, Jubilæumsaaret, varetog 1. ældste Oldermænd, Fabrikant, Borgmester *H. Chr. Petersen*, Hvervet som Præses, hvorfor hans „Fader“ i Lauget, Grosserer *Jens Skyum*, traadte i hans Sted; i det nævnte Aar var derfor Grosserer *Jens Skyum* og Tandlæge *A. J. Flindt-Larsen* ældste Oldermænd.

I Aaret 1933 var Redaktør *Jørgen Chr. Dreyer* og Fabrikant *Knud Svendsen* ældste Oldermænd.

I Aaret 1935 var Købmand *Harald Nyborg* og Møllejejer *Hans Petersen* ældste Oldermænd.

I Aaret 1939 var Bankdirektør *Georg Jacobsen* og Bryggeridirektør *J. A. Marstrand-Svendsen* ældste Oldermænd.

I Aarene 1940 til 1944 incl. blev Skyttelaugene ikke afholdt.

OLDERMANDSKABETS VIRKSOMHED

er baade krævende og omfattende og strækker sig — i de Aar, da Skyttelaug afholdes, — over et forholdsvis langt Tidsrum.

Hvert Aar, Lørdag før Kristi Himmelfartsdag, udsendes, ved Laugstjeneren, Tilsigelse til Oldermandskabet og „Fædrene“ samt enkelte andre om at give Møde Kristi Himmelfartsdag.

Tidligere afholdtes Mødet paa Raadhuset, hvor et Lokale var stillet til Raadighed; Lokalet var smukt pyntet med Skyttelaugets prægtige Fane udfoldet og — ved Venlighed fra Forskønnelsesudvalgets Side — med Bøgens unge lysegrønne Løv fra Byens Lystskov.

Under Raadhusets Ombygning, der har nødvendiggjort, at alle brugelige Lokaler er stillet til Raadighed for den kommunale Administration, har man maattet søge Tilflugt i Industripalæet, men naar engang det smukke Raadhus paany kan huse Gæster, vil den gamle Tradition forhaabentlig paany komme til Ære og Værdighed.

Naar Oldermandskabet er forsamlet, forelægger I. ældste Oldemand først og fremmest det store, brændende Spørgsmaal, „om der i Aar skal afholdes Skyttelaug“.

Derefter gennemgaar man Laugets Regnskab, konstaterer dets Rigtighed og Beholdningernes Tilstedeværelse; tidligere var denne Gennemgang af Regnskabet ofte i sig selv tilstrækkelig til at afgøre Dagens Hovedspørgsmaal med det triste Udfald, at „iaar er der ikke Raad til at afholde Skyttelaug“.

Efter Forhandlingerne indtages i det Lokale, hvor Fanen er anbragt, en lille Middag efter traditionel Menu, og under Middagen holdes, — efter at „I. ældste“ har budt Velkommen, — en Række Taler, der for Præsens', Oldermænds og afgaaede Oldermænds Vedkommende efterfølges af Skyttelaughymnen

„Grøn Ærter o. s. v.“, medens Talerne for Markører og øvrige Tilstedeværende efterfølges af Sangen „Ja, for ham vi Glasset højt vil hæve“.

Desuden foretages hver Kristi Himmelfartsdag, hvad enten Skyttelaug skal afholdes eller ej, det traditionelle Besøg — Inspektion i Skytteløkken, hvor man samles med Havebrugerne og bringer dem Skyttelaugets Tak for den smukke Maade, hvorpaa de værner og hæger om den historiske Plet.

Derefter trakteres Havebrugerne og deres Familier med et Glas Øl eller Sodavand og til Børnene bliver der af Markørerne uddelt Smaamønt. I gamle Dage hilste man paa Forpagteren og glædede sig med ham over Skytteløkkens rige Avl, navnlig af Asparges og Kartoffler.

Efter at der er udbragt et Leve for Havelodsforeningen, kører man til Anlægget ved Ansgar Kirke, hvor Grotte, Skydevold og Skydeport beses, og efter en Køretur i Omegnen slutter Dagen med nogle Timers Samvær i en af Byens Restaurationer, hvor der spises til Aften.

I de Aar, i hvilke Skyttelaug skal afholdes, bliver der i Tilslutning til Bestemmelsen herom at træffe en Række Bestemmelser for at sikre Gennemførelsen af det traditionelle Ceremoniel, nemlig:

1. Fastsættelse af Dagen for Festens Afholdelse; efter Traditionen skal Skyttelaug afholdes anden Tirsdag efter Pinse, men Afvigelser fra denne Regel har dog ved enkelte Lejligheder fundet Sted, t. Eks. et Aar, da der til den nævnte Tirsdag blev berammet almindeligt Folketingsvalg.
2. Der træffes Bestemmelse om Gevinsterne og disses Leverandører.
3. Det paases, at Gevinsttagerne fra sidste Skyttelaug har indleveret de traditionelle Sølvskilte med Navn til Hæders-

baandene, og at Skiltene er paasyet Baandene; hver Gevinsttager har Pligt til at levere et saadant Skilt, og mangler noget, maa Forglemmelsen straks paatales.

Efterhaanden som der paa Hædersbaandene ikke er Plads til flere Skilte, flyttes de ældste over paa dertil indrettede Skjolde; der er særlige Hædersbaand og Skjolde for 1., 2. og 3. Gevinst, og deres Farve er henholdsvis grøn, rød og gul.

4. Invitationslisterne fordeles mellem ældste og yngste Oldermænd og Markører; Invitationen foregaar Tirsdag og eventuelt Onsdag efter Kristi Himmelfartsdag ved personlig Henvendelse til saa mange som muligt af Deltagerne i tidligere Skyttelaugsfester; Opfordring til Deltagelse indrykkes ogsaa i Byens Dagblade, og Adgangstegn udleveres hos 1. ældste Oldemand Dagen før Skyttelaugget.
5. Der træffes Bestemmelse om, hvilke „Veteraner“, der skal indbydes, og Indbydelserne til dem ordnes.
6. Der træffes Aftale om Invitation af Æresgæster: Præses, Stiftamtmand, Borgmester, der anmodes om at lade Indbydelsen gaa videre til en Repræsentation for Byraadet, t. Eks. Magistratens Medlemmer og Forskønnelsesudvalgets Medlemmer, Kommandanten 5: den her garnisonerede øverstbefalende Officer, der anmodes om at lade Indbydelsen gaa videre til andre Stabsofficerer, Politimesteren m. fl.; Æresgæsterne inviteres ved personlig Visit af de to ældste Oldermænd Torsdag før Skyttelaugget.
7. Aftale træffes om, hvem der skal engageres som Skyttelaugets Vært, og Aftale træffes snarest med Vedkommende.
8. Det erindres at erhverve Kommandantens Tilladelse til at disponere over Garnisonens Excercherhus til Anretning af Skyttelaugsdagens Frokost.

9. Der træffes Bestemmelse om Betalingen for Deltagelse i Festen.

Dagen efter Kristi Himmelfartsdag henvender de ældste Oldermænd sig til Præsæs for at indhente hans Approbation paa Beslutningen om, hvorvidt Skyttelaug skal afholdes eller ej, og herom indrykkes Bekendtgørelse i Byens Blade, i førstnævnte Tilfælde med Indbydelse til at deltage i Festen.

I Tiden efter Kristi Himmelfartsdag inviterer de ældste Oldermænd til Middag, I. ældste Torsdag efter Kristi Himmelfartsdag og anden ældste sidste Fredag eller Lørdag før Skyttelaugsdagen; til disse Oldermændsgilder inviteres hele Oldermandskabet, „Fædrene“ og enkelte andre efter vedkommende Indbyders nærmere Bestemmelse; ved den første af disse Sammenkomster gennemgaaes Invitationslisterne og ved den anden udvælges de nye Markører, der skal træde i Funktion ved det næste Skyttelaug.

Endvidere sørges for de fornødne Rekvisitter:

Skiven bestilles saavel som
Pæle til Skiven
Sætteskiver og Tolle og
det fornødne Antal Prikker;

der træffes Aftale om Rejsning af de fornødne Telte, bl. a. „Magistratsteltet“, hvor „Skyttelaugsølet“ anbringes; der sørges for grønne Pæle og Snore til Afspærring, Sangbøgerne kompletteres og de to grønne Markørflag efterses.

Dertil kommer forskellige Forhandlinger m. v.:

- I. Laugsdigteren anmodes om at skrive de fornødne Sange, der trykkes i saa mange Eksemplarer, at der foruden et Eksemplar til hver Fstedeltager bliver tilstrækkeligt mange til Indheftning i ethvert Eksemplar af Laugets Sangbog.

2. Musikdirektøren anmodes om en ny March og om at engagere to Signalthornblæsere til Skydepladsen samt en Piber og en Trommeslager til om Morgenen paa Skytte- laugsdagen i Byens Gader at blæse til Samling.
Udmarchen med Musik anmeldes til den Højstkom- manderende samtidig med, at han inviteres.
3. Skyttekonger og Skytteprinsesser fra det sidste Skyttelaug til- siges til at møde paa Raadhuset Kl. 7 Morgen for at bære Hædersbaandene ud; de anmodes om at møde i Kjøle og hvidt.
4. Kommandøren for Tropperne anmodes om at føre Skytte- laug.
5. Fanebæreren anmodes om at bære Fanen; samtidig sørges der for den fornødne Fanevagt 3: en Fører og to Mand.
6. Værten anmodes om at sørge for den fornødne Forplejning paa Skiverejsningsdagen og paa selve Skyttelaugsdagen.
7. Endvidere sørges der for Frokost og for andre fornødne Forfriskninger til Markørgrotten, til Glæde for de mange forventede Besøgende.
8. Laugstjeneren engagerer to Mand til at bære Laden, tre Drengene til at bære Gevinsterne samt for det fornødne Tilsyn under Skydningen.
9. Der engageres en Skydelærer til at forestaa selve Skyd- ningen.
10. Politiet anmodes om at stille det fornødne Ordensmand- skab til Raadighed.
11. Det fornødne Vagthold engageres til Nattjeneste paa Sky- depladsen fra Natten før Skiverejsningsdagen til Onsdag Morgen.
12. Der sørges for Vanding af Ridestien langs Søndre Boule- vard om Morgenen tidlig paa selve Festdagen.

13. Elektrisk Ringeledning med Telefon anlægges mellem Skydeteltet og Markørgrotten.

Lørdag før Skyttelaugets tilsiges Oldermændskabet, „Fædre“ m. fl. til at møde Kl. 10 næste Formiddag i Anlægget ved Ansgar Kirke, hvor der efter Aftale med et Medlem af Byens Forskønnelsesudvalg — der inviteres til at komme tilstede — anvises Teltplads til et begrænset Antal Restauratører og Plads til forskellige andre Teltholdere m. fl.

Endvidere afsættes Plads til Skiven i foreskrevne Afstand fra Skydevolden, endvidere til Skydetelt, Telt til Kontrollen, og Magistratsteltet, hvorhos „Grotten“ inspiceres.

Derefter indtages — nu om Dage i Eksercerhuset — et Stykke Smørrebrød, hvorefter man kører en Tur til et af Omegnens Udflugtssteder, og efter et kort Samvær dér kører man tilbage til Byen og gaar hver til sit.

Paa selve Skyttelaugsdagen er der naturligvis ogsaa meget at varetage for Oldermændskabets Medlemmer, hver paa sin Plads; naar Festtoget efter Kaffen paa Raadhuset og Samlingen paa Albani Torv ankommer til Festpladsen, tager

1. ældste Oldermænd Plads ved Laden i et Telt ved Skydeteltet.
2. ældste og 2. yngste Oldermænd har deres Plads i Magistratsteltet og
 1. yngste Oldermænd ved Signalapparatet, der er anbragt umiddelbart ved Skydeteltet, medens Markørerne hele Dagen har deres Plads og Virksomhed i „Grotten“.

Medens Æresgæsterne skyder, og medens der skydes for kongelige Personer, har dog begge de ældste Oldermænd

deres Plads ved Skydeteltet. — Her maa de ogsaa være tilstede, medens den almindelige Skydning arrangeres, og først naar alt er i god Gænge, er der Tid til at beskæftige sig med de almindelige repræsentative Pligter og med de stadige Forhandlinger med Oldermandskabets øvrige Medlemmer saavel som til det traditionelle Besøg i „Grotten“ for at inspicere Virksomheden der.

Et meget vigtigt Hverv gør det nødvendigt, at de to ældste Oldermænd hen paa Eftermiddagen, Kl. ca. 16,30, naar deres repræsentative Pligter gør det muligt, forlader Festpladsen for at afhente de to nyvalgte Markører; de er, som foran nævnt, allerede tidligere udpeget, og Spørgsmaalet altsaa afgjort, men derfor følges dog bestandig de skiftende Oldermænd af alle gode Oldermænds og Skyttebrødres varmeste Ønsker om Held og Lykke med Hvervet, saa at Oldermandskabet til enhver Tid maa rekruteres af nye Markører, der møder med en aldrig svigtende Interesse for det gamle prægtige Laug, der samler os, ja! Markører, der besjæles af en stærk Forstaaelse af, at de gamle stolte Traditioner er Skyttelaugets inderste Kærne, og at Kærnen i vore berømmelige Traditioner er oprigtig og ubrydelig Kærlighed til Konge, Folk og Fædreland.

Efter Skydningens Ophør følger Proklamationen af Gevinsttagerne og Bekendtgørelse om Valget af de nye Markører, og saa følger Indmarchen til Raadhuset, hvor Aftensmaden indtages under lagttagelse af de traditionelle festlige Skikke.

Naar Skyttelaugsdagen er vel overstaaet, paahviler det Oldermandskabet at gøre Afregning med Værten og andre Leverandører m.fl. og derefter snarest at forelægge Regnskabet til Approbation af Præses.

Naar Regnskabet er approberet, foranstalter de to ældste Oldermænd en lille Sammenkomst, hvor de afleverer Laugets

Værdier og Materiel til de to tiltrædende nye ældste Oldermænd, og hvor de nyvalgte Markører tiltræder og underskriver Bestemmelsen om Anvendelse af den aarlige Afgift paa 2.500 Kr., som Odense Kommune i Tiden indtil Aaret 1960 indbetaler til Lauget som Vederlag for Skytteløkkens Overdragelse til Kommunen.

De ovennævnte Værdier og Materiel m.v. er:

1. Kommunens Deklaration om det forannævnte Beløbs Udbetaling.
2. „Skyttebroder A. Bjerres Legat“s Kapital 6.000 Kr.
3. Rentenydelsesretten til det Benzon-Gersdorffske Legat Nr. 10.
4. Den fra Odense Kommunes aarlige Indbetaling hidrørende „urørlige Fond“s Kapital.
5. Kassebeholdningen, der indestaar paa Kontrabog i Fyens Disconto Kasse.
6. Det af Kong Frederik den VII's Farfar skænkede Drikkebæger.
7. Hædersbaand og Skjolde med Gevinsttagernes Sølvskilte.
8. Laugsfanen.
9. Flagstangen og Stenbordet paa Festpladsen i „Skytteløkken“.
10. Emblemer og Laugets Arkiv, derunder fire Laugsprotokoller, alle indbundne i smukke Pergamentsbind, samt
11. de foran nærmere anførte og specificerede Rekvisitter og Inventargenstande til Brug ved Skydningen samt Laden.

De under 1–5 nævnte Værdier opbevares hos 1. ældste Oldermann, de under 6 og 7 paa Fyens Stiftsmuseum, de under 10 nævnte Sager paa Landsarkivet med Undtagelse af

LAUGSDIGTEREN

den i Brug værende Protokol, som I. ældste opbevarer, og Laugsfanen og de under II nævnte Ting paa Raadhuset.

Med denne Sammenkomst afsluttes de fratrædende ældste Oldermænds Hverv, og de to nye „ældste“ overtager Ledelsen.

LAUGSDIGTEREN

I Jubilæumsfestskriftet af 1904 betegnes Urmager *Ivar Valentin Rasmussen* som Skyttelaugets kæreste Digter, og det er utvivlsomt berettiget, i hvert Fald staar han som uovertruffen, og hans Virksomhed som Laugets Digter har saa megen større Værdi, som han — saaledes som det overmaade træffende hedder i Festskriftet — gennem sine fornøjelige Viser og Sange leverede et meget betydeligt Bidrag til Laugets Historie gennem hele den Periode, i hvilken han var dets fejrede Sanger.

Og det udmærkede Resultat forklares ganske naturligt ved den lykkelige Omstændighed, at han forenede alle de gode Egenskaber, der betinger en saa heldig Løsning.

Han var indfødt, Søn af en gammel trofast Skyttebroder, og selv Odense Borger af den gode gamle Type, med en stor Bekendtskabskreds, fornøjelig og kammeratlig i Samvær og i Besiddelse af et indgaaende Kendskab til Byens kendte Personligheder.

Allerede som Barn glædede han sig til Skyttelaugsdagen og fyldtes med glade Forventninger straks fra den tidlige Morgen, naar Piberen og Trommeslageren marcherede rundt i Byens Gader for at purre Skyttebrødrene ud; han fulgte det glade Leben paa Festpladsen, hvor han utvivlsomt som rigtig Odensedreng har læsket sig med „Skyttelaugsøllet“, og Jublen over det smukke og fornøjelige Indtog saavel som Smededrengenes Optog har sikkert betaget ham, saa at det kun var

saare naturligt, at han selv blev en god og interesseret Skyttebroder, der med Liv og Lyst deltog i Festlighederne, der hørte til hans Livs kæreste Oplevelser, og det er uden for al Tvivl, at een af hans største Glæder fandt han i Skyttebrødrenes uforbeholdne Hyldest og Tak for hans store og smukke Bidrag til Højnelse af Festglæden. — Han var Laugets Digter til sin Død, der indtraf den 13. Marts 1919.

Hans Efterfølger blev Smedemester *Reinholdt Larsen*, ogsaa indfødt Odenseaner, som ogsaa skrev muntre og fornøjelige Sange, der ofte havde et Anstrøg af *Valentin Rasmussens* Tone og revuemæssige Tilsnit, og som altid glædede Festens Deltagere.

Smedemester *Reinholdt Larsen* blev i Aaret 1929 efterfulgt af Kaptajn, Overpostkontrollør *O. C. Wiingard Henriksen*, der bl. a. til Jubilæumsfesten i Aaret 1929 skrev den smukke Sang til Hs. Majestæt Kongen.

Ogsaa hans Produktion blev i høj Grad værdsat, men desværre varede hans Virksomhed ved Lauget kun en forholdsvis kortere Aarrække og blev afbrudt, da Kaptajnen flyttede fra Byen for at overtage Embedet som Postmester i Slagelse. Han fungerede ved Skyttelaugsfesterne i Aarene 1929, 1933 og 1935.

Ved Skyttelaug i 1939 fik man Assistance af Grosserer *S. E. J. Nielsen*, der skrev 4 Sange, og af Journalist *J. C. Vinther*, „Fyens Stiftstidende“, der skrev 3 Sange.

KOMMANDØREN FOR TROPPERNE

Saaledes som det er anført i Jubilæumsskriftet af 1904, har man utvivlsomt altid ved Skyttelaugsfesten haft en Anfører for Processionen, og efter nu hævdvunden Tradition benævnes denne Anfører som „Kommandør for Tropperne“.

Med Hensyn til, hvem der tidligere varetog Hvervet, foreligger der ikke nogen bestemt Overlevering, men i sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede var der blandt Borgerskabet ingen Tvivl om, at Hvervet var knyttet til Stillingen som Chef for det i Aaret 1870 ophævede Odense borgerlige Jægerkorps, og Kendsgerningerne syntes at tale for denne Opfattelse; thi i et Tidsrum af ca. 40 Aar kendte man ingen anden Kommandør end Jægerkorpsets sidste Chef, Kaptajn, Skræddermester *Hans Frederik Bruun*, der af Kong Frederik den VII var tillagt Rang med Kaptajner af Linien, og som Følge heraf bestandig figurerede i Byens Rangskatregnskab.

Han fungerede sidste Gang ved Skyttelaugget i Aaret 1897, og han døde Aaret efter, 88 Aar gammel.

Paa Grundlag af det anførte om, at Jægerkorpsets Chef blev anset som selvskreven til at bestride Hvervet som Kommandør, var det kun ganske naturligt, at Hvervet nu overgik til Kaptajn *Bruuns* Næstkommanderende og Premierløjtnant i det borgerlige Jægerkorps, Malermester *N. M. Aagaard*, der var indfødt og af gammel Borgerslægt; han var derfor fuldt ud fortrolig med Skik og Brug i Lauget, og hans kraftige repræsentative Skikkelse pyntede i høj Grad paa Processionen; trods sin ret høje Alder tog han ligesom sin Forgænger hele Turen med, baade Udmarch og Indmarch, saavelsom den lange Rundtur i Byen om Aftenen efter Festmaaltidet paa Raadhuset.

Han fungerede ved Skyttelaugsfesterne i Aarene 1898, 1901, 1904, 1906 og 1909.

Malermester *Aagaard* døde i Aaret 1911, den 5. Januar.

Nu var der ingen mere tilbage af Befalingsmændene fra det gamle Jægerkorps, og man maatte derfor søge anden Udvej.

Man valgte da Redaktionssekretær ved „Fyens Stiftstidende“,

LAUGSTJENER OG LAUGSSKRIVER

Premierløjtnant *F. Moreau Andersen*, der dog kun fungerede een Gang, nemlig ved Skyttelaugget i 1913.

Da der atter skulde holdes Skyttelaug, henvendte Oldermandskabet sig til Apoteker *Chr. Aarestrup* og anmodede ham om at overtage Hvervet som Kommandør, og trods sin fremrykkede Alder svarede Apoteker *Aarestrup* straks imødekomende paa Henvendelsen; han fungerede ved Skyttelaugsfesterne i Aarene 1919, 1921 og 1924; derpaa frasagde han sig Hvervet paa Grund af Alder. Han blev efterfulgt af Landinspektør, Løjtnant *Chr. Larsen*, der fungerede i Aaret 1926 samt ved Jubilæumsfesten i Aaret 1929.

Efter Landinspektør *Larsens* Død henvendte man sig til Oberstløjtnant *C. Sørensen*, der imidlertid paa Grund af Sygdom ikke opnaede at komme i Funktion.

Ved de 3 sidste Skyttelaug i Aarene 1933, 1935 og 1939 er Hvervet som Kommandør bleven varetaget af Kaptajn i Infanteriet *V. Bonde*.

LAUGSTJENER OG LAUGSSKRIVER

De to betroede Stillinger, hvis Indehavere, navnlig under Forberedelserne til Skyttelaugget og under Ledelsen af dette, betyder saa overordentlig meget for Oldermandskabet, blev i mangfoldige Aar bestridt af Billetkasserer og Skatteopkræver *I. W. Waidtlow* — Laugsskriver — og Raadhusbetjent, fhv. Kommandersergent i det i Aaret 1870 ophævede borgerlige Jægerkorps, *P. N. Kryssing*, der var Laugstjener.

Som Laugsskriver efter *Waidtlows* Død, der indtraf i Aaret 1898, blev antaget Bogholder *C. Andersen*, der fungerede til 1918, da han blev afløst af Incassator *A. Blumensaadt*, efter hvem Stillingen blev overdraget til nuværende Expeditions-

FANEBÆREREN

sekretær i Byraadssekretariatet *N. Aage Christensen*, der tiltraadte i Aaret 1933, men som iøvrigt ofte tidligere havde ydet Assistance.

Raadhusbetjent *Kryssing* fungerede sidste Gang som Laugstjener ved Skyttelaugets i Aaret 1901 og blev afløst af Raadhusbetjent *H. P. C. Jensen*, der imidlertid allerede i Aaret 1909 flyttede fra Byen, og som Laugstjener blev afløst af Raadhusbetjent, Sergent *A. H. Iversen*, der fik en forholdsvis lang Funktionstid, nemlig til sin Død, der indtraf i Aaret 1929.

Samme Aar blev Stillingen besat med den nuværende Laugstjener, Raadhusbetjent *Carl Hansen*, men da han først tiltraadte om Efteraaret, blev der under de meget krævende Forberedelser til Jubilæumsfesten i 1929 ydet Oldermandskabet værdifuld Hjælp af nuværende Byraadssekretær, Kontorchef *Søren Hansen*.

Carl Hansen døde den 20. Januar 1945.

FANEBÆREREN

Da Snedkermester *P. H. Stegmann* paa Grund af Alder trak sig tilbage, vedblev han dog stadig at deltage i Skyttelaugets Fester, men nu inviteret som hædret Gæst blandt Laugets gamle Veteraner.

I en Arrække derefter bar Snedkermester *M. P. Ravn* den smukke og pragtfulde Fane foran Festtoget, naar Borgerskabet drog til Skyttelaug.

Efter ham overtog Fuldmægtig i Kommunebogholderiet, nuværende Kommunebogholder i Næstved, *Arne Thomsen*, Hvervet som Fanebærer, indtil han flyttede fra Byen for at overtage sit nuværende Embede.

For Tiden er Stillingen som Fanebærer ubesat.

Uagtet disse Noter kun er tænkt som et beskedent Anhang, en Beretning om de sidst forløbne ca. 40 Aar af Skyttelaugets Historie, er der dog medtaget Bemærkninger vedrørende Tiden før 1904, og Fristelsen til saadanne supplerende Bemærkninger til Festskriftets udmærkede Beretninger har ogsaa gjort sig gældende med Hensyn til de Oplysninger, som man har fundet det rimeligt at fremsætte om endnu een af Oldermandskabets gode Hjælpere; ja! utvivlsomt en af de mest uundværlige af dem alle, nemlig

SKYTTELAUGETS VÆRT

Festskriftet fortæller om de til at begynde med ret primitive Fester, primitive baade hvad Traktement og „Festlokaler“ angaar, og vi erfarer, at Borgerfesten først langt ind i det 19. Aarhundrede fik fast Tilhold paa Raadhuset. Af de i denne Periode fungerende Værter er der Anledning til at nævne nogle, der i særlig Grad har nydt Skyttebrødrenes Bevaagenhed.

I en Aarrække blev Hvervet bestridt af Gæstgiver *Larsen*, Ejer af „Larsens Hotel“, det senere „Hotel Brockmann“; han afløstes af *Harald Bille*, mangeaarig Vært paa det forlængst nedlagte „Hotel Sct. Knud“ — ofte benævnt „Billes Hotel“ — paa Vestergade, i hvis store Have Skyttebrødrene ofte — ogsaa ind i det 20. Aarhundrede — mødte til fornøjeligt Samvær, forinden man paa „anden Dagen“ begav sig til den afsluttende Fest paa Raadhuset.

Hotelhaven, der oprindelig strakte sig helt ned til Odense Aa's nu tørlagte nordligste Løb, „Munke Mølles Malekarm“, blev først delt, da en stor Del af dens Areal blev benyttet til Opførelsen af Bryggeriet „Odense“, hvis Grund efter Sammenlutningen med „Albani Bryggeri“ nu hører til det store og

smukke Bygningskompleks „Sct. Anne“ ved Filosofgangen, medens den resterende Have senere blev anvendt til Anlægget af „Mageløs“ mellem Vestergade og Klaregade.

Bille, der senere blev Skatteopkræver i Odense, var en be-rejst Mand og havde i sin Ungdom deltaget som Chefkok paa Korvetten „Galatea“ under Jordomsejlingen i 1845—47; han var vellidt af Skyttebrødrene, og Laugsdigteren, *Valentin Rasmussen*, satte ham et Minde i en Skyttelaugssang, hvori det bl. a. hedder:

„Nu Bille! Tak for Maden,
det var den ærligt værd.“

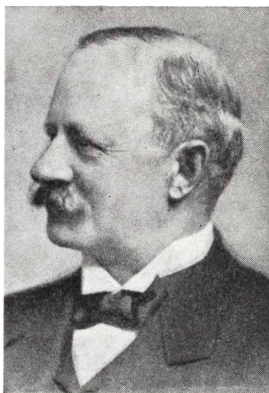
Senere blev der skiftet en Del, men Rejsningen af det nye Raadhus skabte paany Stabilitet i dette Forhold og blev Indledningen til en overmaade tilfredsstillende og paaskønnet Periode.

Det gamle Raadhus, der saa mange Gange havde afgivet Rammen om Skyttebrødrenes glade og straalende Fester, var efterhaanden ikke mere i Stand til at huse den kommunale Administration; det var blevet for smaat, og Digteren mente endog, at det var blevet *for* gammelt, og af den Grund trængte til Afløsning, hvorom han skriver:

„Som Koch han siger, vi sige og,
du er jo blevet et gammelt Skrog,
din Gavl er revnet, som alle véd,
og derfor maa du nu rives ned,
ja, du maa ned!“

Og det nye Raadhus kom — i Aaret 1883 — og det var smukke og festlige Omgivelser, der nu blev stillet til Raadighed for Laugsfesterne, og dertil kom, at Værtskabet fra Aaret 1884 blev overdraget Frimurerlogens afholdte Vært, Restauratør *H. S. Jacobsen*, der gennem en lang Aarrække forstod

paa uovertruffen Maade at lede denne betydningsfulde Del af Festen, uovertruffen, fordi han forstod Skyttebrødrenes Indstilling, forstod ved sine festlige Arrangements og sin fortrinlige

H. S. Jacobsen

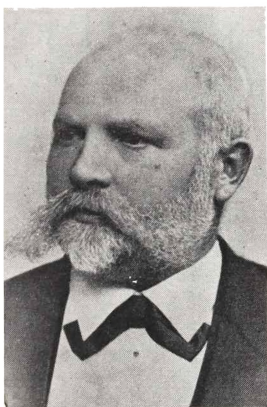
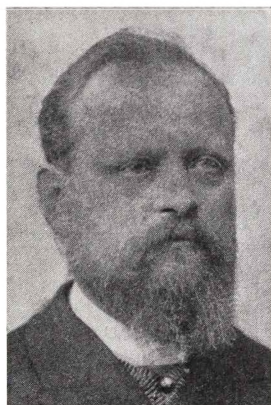
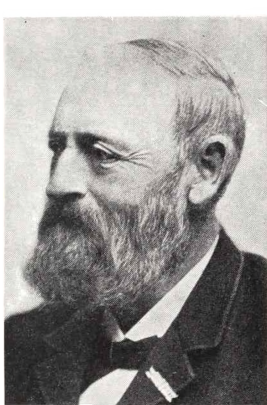
Servering at begejstre dem, saa at han ikke alene blev Skyttelaugets fremragende og prægtige Vært, men ogsaa en af dets mest trofaste Venner.

Og for Oldermandskabet var Restauratør *Jacobsen* en Støtte af uvurderlig Betydning; han vidste Besked om alt, hvad der angik hans Del af Virksomheden, og alt var bestandig i den smukkeste Orden; ved Oldermandskabets Sammenkomster var han uforlignelig, og selv saadanne Bagateller, som Forpagterens tradi-

tionelle Leverancer af Asparges og Kartofler fra Skytteløkken, blev nøje overvaaget.

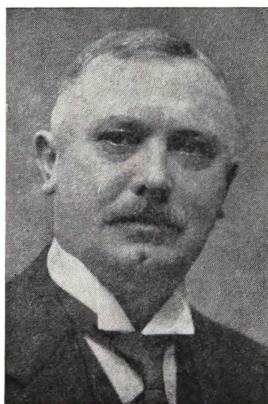
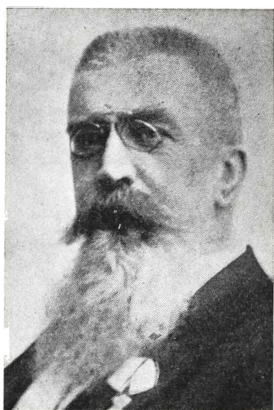
Det var med Vemod, at man inden for Oldermandskabet erfarede vor fremragende Værts Beslutning om af private Grunde at nedlægge Hvervet som Skyttelaugets Vært; han fungerede sidste Gang i Aaret 1906.

Seneré er der paany skiftet en Del, og for Tiden er Værtskabet i gode Hænder hos Restauratør *Fr. Tiedt* paa Industri-palæet, og forhaabentlig vil Lokalespørgsmaalet snarest paany finde en tilfredsstillende Ordning, naar det forventede smukke Raadhus efter endt Udvidelse paany vil kunne yde Oldermandskabet Husly og derved understrege den gode gamle Tradition, at Odense kgl. privilegerede borgerlige Skyttelaug — Borgerskabets mest populære Sammenslutning — har sit rette Hjemsted paa Byens Raadhus.

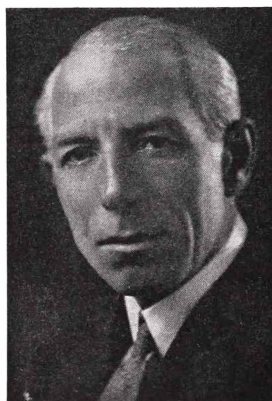
FÆDRE

*Foroven, Etatsraad J. C. Dreyer, Fabrikant Emanuel Allerup
Midten, Guldsmed Emil Christiansen, Fabrikant Emil Allerup, Løjtnant J
Forneden, Sagfører Vilh. Meyer, Kancelliraad S. J. Warberg*

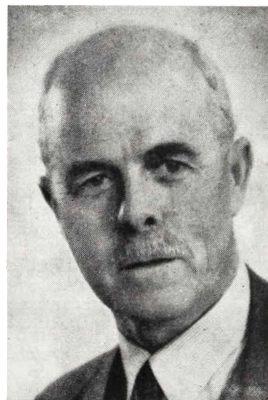
FÆDRE

*Foroven, Konsul, Fabrikant Vald. Gædeken, Handelsgartner N. P. E. Raemussen
Midten, Konsul, Direktør C. Bjerre, Grosserer Chr. Andersen, Fabrikant 1
Fornøden, Konsul, Grosserer Jens Skyum, Jærnstøber Ludvig Rasm*

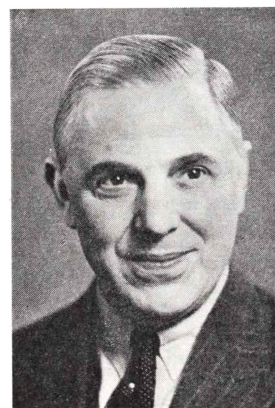
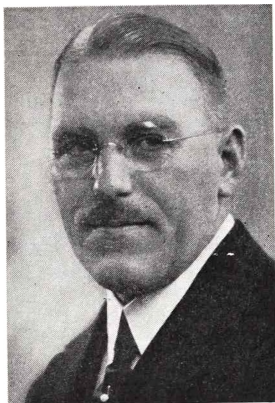
FÆDRE

*Foroven, Justitsraad J. C. Madsen, Driftsbestyrer J. P. Stensballe
Midten, Konsul, Købmand P. A. Kruuse, Ingeniør G. B. Menge
Forneden, Borgmester, Fabrikant H. Chr. Petersen, Tandlæge A. J. Flin.*

FÆDRE

*Foroven, Redaktør J. C. Dreyer, Fabrikant Knud Svendsen
Midten, Købmand Harald Nyborg, Møllejejer Hans Petersen
Forneden, Bankdirektør Georg Jacobsen, Bryggeridirektør J. A. Marstran*

OLDERMANDSKABET I AARET 1944

*Foroven, Købmand Laur. Winther, Ingeniør Jørgen Christensen
Midten, Speditør Carl Hansen, Guldsmed Holger Christophers
Forneden, Købmand Sophus Kann, Muremester Niels Nørrega*

FIENS STIFTSBOSTYKKERI 18945